

- 2 Az örmény egyházi függetlenedés történetéhez, az örmény egyházi ideológiához ld. WOLFGANG HAGE, Armenien L, JOSEF HÖFER, KARL RAHNER (Hg.), Lexikon für Theologie und Kirche, Freiburg - Basel Wien, 1957-1965, Bd. 142-45.
- 3 Vö. Ordinarius pro Armenis Catholicis, Kolozsvár 2001, 22
- 4 Exultate Deo kezdetű uniós bulla, vö. DH 1310-1328.
- 5 Keleten vannak káld, maronita, szír, etiópiai antoniánusok, nyugaton a szellemiséget a hoszpitéliusok, antoniusok (1 kolostor, amely 1615-ben alakult, a Szent Antal Lovagrend (1382-ben Albrecht von Bayer) alapította a Szentföld visszahódítása céljából. Vö. HOFIFMANN, K., Antoniusorden, in JOSEF HÖFER, KARL RAHNER (Hg.), Lexikon für Theologie und Kirche, Freiburg - Basel - Wien, 1957-1965, Bd. 1, 676 k.
- 6 Vö. Ibidem.
- 7 1715-ben a görgényszentmirei örmény püspökválasztó gyűlés nem tudott dönteni. Dr. Theodorovics Mihályt (1721-1760) Mária Terézia püspökké nevezte ki, de Dániel Tódor királyi örmény tanácsos megakadályozta a kinevezés végrehajtását. III. Károly király 1738-ban engedélyezte az erdélyi örmény püspök megválasztását, de az örmények nem tudtak a Szentszékkal megegyezni. Vö. Ordinarius pro Armenis Catholicis, Kolozsvár 2001, 34.
- 8 Ibidem, 32.
- 9 Idézet a költő Siralom Edessza elestén c. verséből, in SCHÜTZ Ö. (szerk.), Hajk és Bel harca, Szombathely 1995, 156.

A 2004-es barangolás őseink földjén

(Amint a februári klubestről szóló beszámolóinkban említettük, dr. Szarka György - Gyuri bácsi - ismertette a 2004 augusztus 23-30 közötti Erdély-járó útitervet.)

Erdélyjárás felsőfokon

(Csík, Gyergyó, Mezőség, felső Maros áttörés, Küküllők-mente, Torockói-hegyek, Királyerdő, Kalotaszeg)

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület útiterve

ÚTVONAL: Budapest - Ártánd - Rév - Tordaszentlászló - Torockó - Kolozsvár - Vasasszentgotthárd - Cege - Szék - Szamosújvár - Bonchida - Válaszút - Szászrégen - Marosvécs - Holtmaros - Szalárd - Gyergyóditró - Gyergyószentmiklós - Libán-tető - Zetelaka - Csíkszereda - Csíkszépvíz - Székelyudvarhely - Székelyderzs - Székelydália - Bögöz - Segesvár - Almakerék - Nagybaromlak - Marosszentimre - Tordaszentlászló - Kalotaszentkirály - Nagyvárad - Ártánd - Budapest

Időtartam: 8 nap (2004. augusztus 23-30.)

Autóbuszos útvonalhossz: kb. 2 250 km

Utasbiztosítás: Credit Suisse Rt.

Ellátás: félpanziós (reggeli és estebéd)

Szükséges felszerelés: sportruházat, szélkabát, sportcipő, elemlámpa.

A csoportot erdélyi szakvezetők kísérik a társasutazás kezdetétől annak végéig.

Főbb események:

- Részt veszünk az erdélyi magyarörményekkel a csíkszépvízi találkozón
- Válaszúton irodalmi emlékezést tartunk
- Cegén, Vasasszentgotthárdon és Kolozsváron ugyancsak irodalmi megemlékezések
- A Mezőségen, a Maros-völgyében, a Görgényi- és a Kelemen havasokban a hely szellemét

elevenítjük fel

- Bejárjuk a Szalárd völgyét, Istenszéke és a Funtinelli tisztás vidékét
- Koszorúzunk Marosvécsen
- Ismertetőt hallgatunk meg Holtmaroson és Szászrégenben
- Bögöz, az elárasztott falu
- Ady Endre- emlékek a Kalota partján
- Kolozsvárott az Európa Nostra-díjas Kálvária és Kós Károly Kakasos temploma
- Hunyadi János romjaiban is impozáns temploma Marosszentimrén
- Szent László-freskók Székelyderzszen (a világörökség része) és Bögözön
- Freskós templom Székelydályán
- A Makovecz Imre által tervezett Magyar Szentek temploma Csíkszeredán
- Szász erődtemplom Nagybaromlakon (világörökség)
- Városnézés Kolozsváron
- Ellátogatunk a Házsongárdi temetőben Apáczai Csere János, Tóthfalusi Kiss Miklós, Dsida Jenő, Kós Károly, Reményik Sándor síremlékéhez

Túrázunk:

- Torockószentgyörgyön a várhegyre
- a Révi-szorosban a Zichy barlanghoz, ahol megkoszorúzzuk Czárán Gyula emléktábláját (a barlang egyik feltárója és kiépítője)
- gyönyörködünk a Gyergyói-havasok, a Nagybagyás és a Hargita panorámájában a Libán-tetőn
- szíveslátás szilvóriummal, kisüstivel, áfonyapálinkával, frissensült házikenyérrel, hólabdával, csörögével és meglepetésekkel Zetelakán és Kalotaszentkirályon
- búcsúvacSORa a Tamás vendéglőben
- mezősegi és felszegei népviselet és néptáncbemutató Széken és Kalotaszentkirályon
- Kirkósa Júlia operaáriákat énekel Tordaszentlászlón a református templomban
- találkozó Nagyváradon a Kiss Stúdió művészeivel
- kalotaszegi és székely családoknál személyes tapasztalatokon keresztül megismerjük az erdélyi emberek vendégszeretetét és őszinte barátságát

Részletes program:

1. nap

Indulás: reggel 6 órakor a Batthyány tér felső rakpartjáról, határátkelő; Ártánd

Látnivalók: Rév (Révi-szoros, Zichy barlang - Czárán Gyula emléktábla -1 óras gyalogtúra a Sebes Körös festői völgyében)

Estebéd; az 1., 2., 3. és 7. napon Tordaszentlászlón a Tamás vendéglőben

Szállás: Tordaszentlászlón, kalotaszegi vendéglátó családoknál (2 ágyas, fürdőszobás lakások)

2. nap

Reggeli: a 2., 3., 4. és 8. napon a háziaknál

Látnivalók: Torockó, Torockószentgyörgy (1 óras könnyű gyalogtúra a Torockykayak várához - panoráma a Székelyköre), Kolozsvár (kiegészítő városnézés: Kálvária, Kakasos templom vagy alternatív programként: városközpont és a Házsongárdi temető)

3. nap

Látnivalók: Vasasszentgotthárd, Cege, Szék (Árpád-kori templom, tájház, tisztaszoba, szíveslátás kisüstivel és csörögével, népviselet és széki táncrend bemutató), Szamosújvár (Armenopolis), Bonchida

4. nap

Látnivalók: Kolozsvár, Szászrégen, Marosvécs (helikonisták találkozóhelye a Kemény kastély parkjában), Holtmaros (Czegei szeretetotthon), felső Maros áttörés, Szalárd-vögye, Gyergyószentmiklós, Libán-tető (körpanoráma a vidékre), szíveslátás Zetelakán, Sándor Olga portáján

Szállás és estebéd: a 4., 5. és 6. napon zetelaki székely családoknál (2 ágyas fürdőszobás lakások)

5. nap

Reggeli: az 5., 6. és 7. napon a háziaknál

Látnivalók: Székelyudvarhely (szabad program, városháza, könyvvásárlás a Corvina könyvesboltban), Bögöz (Szent László freskós templom), Székelyderzs (székely erődtemplom, gyönyörű Szent László freskóval), Székelydálya (falképes templom), Zetelaka (kóstoló frissensült házikenyérből)

6. nap

Látnivalók: Csíkszereda (a Makovecz Imre tervezte, nemrég felszentelt templom), Csíkszépvíz (magyarörmény találkozó eseménysorozata)

7. nap

Látnivalók: Nagybaromlak (szász erődtemplom - a világörökség része), Marosszentimre (Hunyadi János temploma),

Tordaszentlászló (Kirkósa Júlia énekel a református templomban) Búcsúvacsora:

Tordaszentlászlón a Tamás vendéglőben

8. nap

Látnivalók: Kalotaszentkirály (szíveslátás szilvóriummal és hólabdával, falujárás, Ady Endre emlékek, felszegi népviselet és néptáncbemutató), Nagyvárad (Kiss Törék Ildikó és Varga Vilmos előadása)

Határátkelő: Ártánd

Érkezés: Budapestre 21 óra körül

Részvételi díj: 47 000 Ft/fő (ifjúsági kedvezmény 18 év alatt: 5 000 Ft)

Az összeg tartalmazza a vezetést, a biztosítást, a félpanziót, a piknikeket, a szállást, és a belépők árát, kivéve a busz költséget.

A bejárt emlékhelyek hangulatát tájba illő zenével, felolvasásokkal, versekkel, valamint a népköltészet remekeivel idézzük fel.

Múltunk kincsei

*Részlet Ávédik Lukács: Szabad királyi Erzsébetváros Monográfiája
(Szamosújvár 1896) című könyvéből (122. oldal, eredeti írásmóddal)*

Egyházi könyvtár és levéltár

E városon a legnagyobb könyvtár a főtemplomnak 2200 művet magában foglaló könyvtára.

E könyvtár a főtemplom déli oldalán fekvő alsó oratóriumban van elhelyezve és pedig üvegszekrényben. Első alapját Pátrubány Antal főesperes, a tudós férfiú vetette meg. Van itt hiterkölcstani, jogi, nyelvtudományi, orvosi, sebészeti, földrajztörténelmi és természettudományi mű; az egyházatyák commentárja, szóval nem egy értékes könyv vonja magára a kutató figyelmét. Levéltára a jelen időben lett rendezve. Ez egyház régebben házassági fórumot is képezett, de ezen határozatok közül alig maradt valami fenn. Jelesebb okmányait az örmények honfiúsítására vonatkozó okmányok, vallási egyesületek, királyi és kormányzati okiratok másolatai: Kastal, báró Sorger, Bajtay, Mártonffi, Rudnay és Kovács Miklós püspökök látogatási okmányai és az egyházközségi gyűlések jegyzőkönyvei képezik.

A Nyerges-tető keresztjei